

MAGYARSÁG ÉS EURÓPAISÁG

Sokan a város kultúráját féltik a falutól. Pedig a magyar urbanitás sajátos formái csakúgy a hagyományos, népi gyökerekből fejlődhetnek ki, mint a művészet. Fővárosunk tele van idegenséggel, a nagyváros nemzetközi külsőségein kezdve, egész a község idegenből fordított formájáig s a beszéd hanghordozásáig. Ezek a nemzeti életbe sohasem fognak szervesen beilleszkedni, annak elmélyülésével lassankint el fognak tűnni. Ami kevés magyar gyökerű városiaságunk van, arra féltő gonddal ügyel mindenki, aki a kultúrát akarja, hisz város nélkül nem élhet, magyar városi életben való hit nélkül el sem indulhat.

De a város felemelkedésében vegyen részt a falu is. Az egész ország szinte egyetlen nagy város legyen, ahol a falunak is jut annyi a városi kultúrából, amennyire szüksége van. A városi ember otthon legyen falun is, s a falusi se legyen idegen a városban.

Ez nem utópia. A falu valósággal éhezik a kultúrára, s a város sem fog konokul ragaszkodni idegenségeihez, ha megérti: nem mind kultúra, ami idegen, s nem szükségképpen idegen, ami kultúra. Megérkeztünk az örök problémához: magyarság és európaiság szintézise. Szent Istvántól máig és örökké. Addig él a magyar, míg meg tudja oldani.

De hisz tőlünk keletre, délre, északra mind ezzel küszködnek a népek. Nekik könnyebb: indogermán a nyelvük, s a nyugat hatékonyabban segíti elő megoldásukat. A mienk legalább is közömbös előtte. Ha megoldjuk, magunknak oldjuk meg. Akkor, de csak akkor tudunk talán nekik is mondani valamit magunkról.

Magyar kultúra: örök harc a hagyomány és a nyugati kultúra közt. Béke csak úgy lehet, ha a népkultúra nő fel magas kultúrává, saját törvényei szerint, Európától csak azt veszi át, ami erre kell, s azt is szívesen magába olvasztja. Elérhetjük-e? Janusarcunk lehet-e valaha egyakarátú, magával egyes lélek arca?

Egyik kezünket még a nogáj-tatár, a votják, a cseremisiz fogja, a másikat Bach, Palestrina. Össze tudjuk-e fogni e távoli világokat? Tudunk-e Európa és Ázsia kultúrája közt nem ide-oda hanyódozó kompp lenni, hanem híd, s talán mindkettővel összefüggő szárazföld? Feladatnak elég volna újabb ezer évre.

*(Kodály Zoltán gondolatai
a »Mi a magyar?« c. kötetben.)*

E S Z Á M M U N K A T Á R S A I

*Altorjai István, az Ellenzék belső munkatársa * Cszimadia Andor dr., Kolozsvár thj. város tanácsnoka * Kiss Jenő, író * László Dezső, ref. lelkész, teológiai m. tanár, országgyűlési képviselő * Malán Mihály dr., a kolozsvári egyetem ny. rk. tanára * Parajdi Incze Lajos, az Ellenzék belső munkatársa * Ullein-Reviczky Antal dr., m. kir. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök * Zathureczky Gyula, az Ellenzék felelős szerkesztője.*

A KIADÓHIVATAL KÖZLEMÉNYE

Szemlénk megelőző számaiban felhívást tettünk közzé, hogy a HITEL 1936. évi 1., 2. és 4., valamint az 1937. évi 1. számát kiadóhivatalunk szívesen visszaváltja s e négy régi számért csereképpen készségesen felajánlja most megjelenő évfolyamunkat, illetve egyes számokért darabonként 2 P-t fizet. Amikor ezt a felhívásunkat ez alkalommal is megismételjük, közöljük az érdeklődőkkel, hogy az 1938., 1939. és 1940–41. évfolyamainkból még van néhány teljes és több hiányos sorozat, s azoknak ára: teljes évfolyamonként 8 P., illetve egyes számonként 2 P.

A HITEL ÚJABB KÜLÖNLENYOMATAI

<i>Makkai László dr.:</i> Balkáni és magyar elemek a magyarországi román társadalomfejlődésben.	<i>Szabó István dr.:</i> Az asszimiláció a magyarság történetében.
<i>Mikó Imre dr.:</i> Erdélyi politika.	<i>Zathureczky Gyula:</i> Magyar politika Európában.
<i>Otlik László dr.:</i> Szent István birodalma az új Európában.	<i>Tamás Lajos dr.:</i> A román nép és nyelv kialakulása.
<i>Venczel József dr.:</i> Erdély és az erdélyi román földreform.	<i>Martonyi János dr.:</i> Közigazgatásunk reformja.
<i>Molter Péter:</i> Falukutatás Bálványosváralján.	<i>Szabó T. Attila dr.:</i> A románok újabbkori erdélyi betelepülése.
<i>Albrecht Dezső:</i> Magyarság a változásban.	<i>Ifj. Boér Elek dr.:</i> Nagy tér-gazdaság.
<i>Tamási Áron:</i> Erdélyi jelentés a magyar szellem küzködéseiről.	<i>László Gyula dr.:</i> A magyar östörténelem régészetéről.
<i>László Dezső:</i> Korszerű magyarság.	<i>Makkai László dr.:</i> Északerdély nemzeti-ségi viszonyainak kialakulása.
<i>Venczel József dr.:</i> A székely népfelesleg.	<i>Erdei Ferenc:</i> Parasztságunk legújabb alakulása.